

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Seks komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Seks komedier", i Holberg, Ludvig: *Seks komedier*, udg. af Jens Kr. Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 548.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg14val-shoot-idm139796474102784/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Seks komedier

- bagtalelse. – *derudover*: derfor. – *falsk*: dårligt (udført). – *har (...)* ikke haft uden: har kun haft.
- 308 *Guld-børs*: pung med guldmønter. – *Canaille*: slyngel, «plebejers». – *Monte rico*: sp.: rige bjerg. – *giorde (...)* *presenter*: gav gaver. – *salv ven.*: forkortelse for: *salva venia*, lat.: med tugt at sige, rent ud sagt. – noget andet: (eufemistisk:) ekskrementer.
- 309 *formedelst*: på grund af. – *slag ved Bugs*: B. er en sp. by nord for Madrid; noget slag her synes aldrig at have fundet sted. – *Morer*: maurere. – *plante*: efterkommer. – *creaturer*: der menes: lus. – *Giek*: nar. – *i henseende til*: på grund af.
- 310 *daarekisten*: galeanstalten. – *depenserede*: gav ud. – *td. Guld*: se n.t.s. 287. – *pyramider*: monumenter. – *komme af vore lender*: nedstamme fra os. – *artig*: morsom. – *durchleuchtig*: se n.t.s. 136. – *β*: skilling, se n.t.s. 84. – *insolente*: uforskammede.
- 311 *af lutter heffighed*: ulønnet. – *holde (...)* *noget till gode*: bære over med. – *daarlighed*: tåbelighed. – *artigste*: mest dannede. – *provincen*: provinsen. – *raserie*: vanvid.
- 312 *jeg jo kand*: at jeg ikke kan. – *jeg jo har*: at jeg ikke har. – *have gode veie*: nok gå. – *dislige*: den slags. – *efter den Tyrkiske maade*: Holbergs uhjemlede påfund. – *Constantinopel*: siden 14. årh. i tyrkernes besiddelse.
- 313 *canaille*: rak, pøbel. – *menagerlig*: moderat. – *expressioner*: udtryk. – *overgaars*: forgårs. – *hunger (...)* *haardt sved*: gl. da. ordsprog, *Peder Syv* nr. 4148, *DgO* VII,1 (1983), s. 199.
- 314 *drages*: trækkes, «slås». – *passere for*: anses for.
- 315 *mile*: 1 da. mil = ca. 7½ km. – *snese*: 1 snes = 20 stk. – *capuner*: se n.t.s. 304. – *ærlig*: «godes», tiltale til jævn person (venligt nedladende). – *Juan*: alm. sp. navn.
- 316 *artigt*: morsomt, pudsigt. – *juncker*: dobbeltydigt: 1) (unge) adelsmænd, 2) lase. – *Philosophus*: lat.: filosof. – *bie*: vente. – *underholde*: forsørge.
- 317 *fortplante*: forplante. – *Hanreder*: hanrejer, bedragne ægtemænd. – *forsørge*: dobbeltydigt: 1) brødføde, 2) tilfredsstille (seksuelt). – *kommer af stand*: bliver ude af stand til. – *raisonnere*: anstille betragtninger. – *for curiositet*: af nysgerrighed.
- 318 *forsoret*: forsvoret, svoret på det modsatte. – *rart*: usædvanligt.
- 319 *Rosonobler*: rosenobler; både eng. og sp. guld-r. var på komediens tid i omløb i Da.; de sidste var mindre værd end de første; værdien af 1 rosenobel lå omkr. 4 rigsdaler, se n.t.s. 11. – *staae mig an*: passe sig for mig. – *Reputation*: anseelse. – *med condition*: på betingelse af.
- 320 *vedefaret*: hændt. – *Vaaben*: våbenskjold med symbolske (heraldiske) figurer og tegn. – *giver*: giv (bydemåde tiltaleflertal). – *er descended*